

[Ole Vig Jensen]

Her vil jeg gerne have lov til at fremhæve, at sporene skræmmer en smule, for da vi lavede loven om specialundervisning, hvor den samme forpligtelse lå hos amterne, var det ikke alle amterne, der administrerede denne ordning, som vi havde ønsket det i folketinget. Derfor vil vi følge dette meget nøje, og det skal også være en opfordring til amterne om at tage denne del af deres forpligtelse alvorligt. Hvis integrationen skal lykkes ordentligt, er det vigtigt, at initiativet ligger hos dem, der på et senere tidspunkt også skal være ansvarlige for, at der kommer tilbud til indvandrerne på områder, hvor de sammen med danskere kan deltage i aktiviteter inden for voksenundervisningen.

Vi vil som sagt følge udviklingen nøje, og jeg vil ikke afvise, at når vi er kommet et stykke længere frem og har klaret de helt aktuelle og akutte problemer, der knytter sig til indvandrerundervisningen i disse år, kunne man gøre sig den overvejelse, om ikke denne undervisning skulle tilrettelægges under en ny lov om folkeoplysning. Den sag er naturligvis ikke aktuel her og nu, men jeg mener, det er rigtigt at fremhæve, som det også er gjort af andre, at det kan være nødvendigt at se på denne side af sagen på et senere tidspunkt.

Vi kan altså støtte lovforslaget, som det nu foreligger, men ønsker nogle ting præciseret undervejs under udvalgsarbejdet.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Lovforslaget er et miskmask af skidt og kanel, mest skidt. Men lad os starte med kanelet.

Det er godt, at voksne indvandrere har krav på undervisning ifølge lovforslaget. Det er også godt, at undervisningens indhold udvides fra sprog til også at omfatte kultur- og samfundsforhold. Det er også godt, at man i højere grad skal tilskynde indvandrerne til at deltage i undervisningen.

På lærersiden er det godt, at det anerkendes, at der må stilles krav til særlige faglige kvalifikationer, og at undervisningsministeren kan yde tilskud til uddannelse af ledere og lærere. Det er også godt, at der kan gives statstilskud til forsøgs- og udviklingsvirksomhed, uden at vi dog ved, hvor meget der overhovedet vil blive givet. Selve tanken er imidlertid god nok.

Men så kommer alt skidt.

Ministeren afgør indhold og omfang af undervisningen, og vi kan i den forbindelse slet ikke forstå formuleringen »hvornår undervisning må anses for uforuden«. Hvilket indhold skal lægges i en sådan formulering? Betyder det, at elever med både gode og dårlige forudsætninger på forhånd frasorteres ud fra en form for cost-benefit-analyse, eller hvad? Man kunne også frygte, at pensionister, der kom til landet som led i en familiesammenføring, kunne anses for at have et mindre behov for sprogundervisning, og at undervisningen altså for dem måtte anses for uforuden. Dette vil vi prøve at opklare under udvalgsarbejdet.

Så står der i bemærkningerne, at man ikke påregner oprettelse af egentlige faste stillinger ved indvandrerundervisningen, men at den skal foretages som hidtil af time- og honorarlønnede lærerkræfter, og i § 7 står der, at finansministeren fastsætter regler om aflønning. Det er VS meget uenig i.

Den organisation, der organiserer lærerne – og det er vel som oftest DAUF – skal selvfølgelig have ret til at forhandle løn- og ansættelsesvilkår for medlemmerne. Den form for daglejerjob, man kender fra undervisningen i dag, duer ikke. Udgangspunktet må selvfølgelig være, at lærere ved indvandrerundervisningen skal være fuldtidsbeskæftigede lærere, og at der derfor skal udbydes egentlige faste stillinger med almindelige lønmodtagerrettigheder.

Vi bryder os heller ikke om at ændre finansieringsgrundlaget til bloktilskud. Vi ved jo, hvordan bloktilskudsforringelser regner ned over kommunerne og amtskommunerne, og vi tror, at der måske bliver lagt større økonomiske byrder på de enkelte kommuner.

Så har vi i udvalget fået et brev fra Indsam, hvori indvandrerens organisationer rejser en lang række problemer i forbindelse med undervisningen. De mener, at man ved at flytte undervisningen ud af fritidsloven og lægge den over til amtskommunerne overskærer forbindelsen mellem det lokale miljø og undervisningen. Vi vil gerne være med til i udvalget at se nærmere på, om den kritik er berettiget.

Til sidst vil vi spørge, hvorfor man overhovedet skal have denne lov nu. Hvorfor ikke lave nogle forbedringer og så afvente en egentlig lovgivning om indvandrerundervis-